

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชีวิต โดยเฉพาะสังคมโลกปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ ยุคของการบริโภคข่าวสารข้อมูลไร้พรมแดน นานาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศผู้นำความเจริญ ทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาแก่ประชากรชาติอย่างมาก มีการจัดสรรงบประมาณในการให้การศึกษาแก่ประชาชนลำดับต้น ๆ ของการจัดสรรงบประมาณ ในแต่ละประเภทของประเทศ เช่นเดียวกับกับประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาประชาชน โดยมีการจัดสรรงบประมาณของรัฐ ในการบริหารประเทศ ด้านการศึกษาในระดับต้นมาตลอดทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ของประเทศไทยตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (ฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2550 - 2554) ได้มุ่งเน้นความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญในการพัฒนาทุกด้าน (วิกิพีเดีย, 2551, ย่อหน้า 2)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา ในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และส่งเสริมสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551 ค, หน้า 1)

ภรณี คุรุรัตน์, และคนอื่น ๆ (2542, หน้า 51) กล่าวว่าว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาระดับรากฐานของชีวิต เป็นช่วงที่ต้องพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เป็นการวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งอายุ 5 ปี เป็นวัยสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และการเรียนรู้ เด็กในวัยนี้ร่างกายจะมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อความฉลาดและการเรียนรู้ของเด็ก ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลและเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ต่อการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ หากพื้นฐานไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้ว การเรียนรู้ในขั้นต่อไป ก็ย่อมจะมีความลำบากและยากที่ผู้เรียนจะพัฒนา ให้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้การศึกษาระดับปฐมวัยยังต้องคำนึงถึงครอบครัวที่อบอุ่น สภาพแวดล้อมที่ดี มีพ่อแม่ที่คอยเอาใจใส่เด็กอย่างถูกวิธีการปรับปรุงคุณภาพการขยายสถานที่เลี้ยงดูเด็กให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ โดยมีหน่วยงานในท้องถิ่นที่รับผิดชอบการขยายสถานที่เลี้ยงดูเด็กให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ โดยมีหน่วยงานในท้องถิ่นที่รับผิดชอบกับดูแลอย่างใกล้ชิดคือ องค์กรปกครองท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549, หน้า 1) ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจ หน้าที่รับผิดชอบ ด้านการพัฒนาเด็กตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ของส่วนราชการต่าง ๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และได้มาตรฐาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในออกตรวจสอบการดำเนินงานโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0814/ว 2302 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 มีประเด็นที่ตรวจพบ ดังนี้ 1) การใช้เงินงบประมาณตามวัตถุประสงค์ งบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจัดสรร เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบส่วนใหญ่ใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยนำไปพัฒนาด้านสภาพแวดล้อม และสิ่งก่อสร้าง ด้านเครื่องเล่นเด็กและวัสดุอุปกรณ์ ด้านวิชาการและด้านวัสดุการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามควรให้มีระบบการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง 2) การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปปฏิบัติในการพัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ผลการตรวจติดตามพบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐาน โดยมีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลายแห่ง ให้ความสำคัญด้านการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชนมีแนวทางดำเนินงานขยายผลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดตั้งเป็นโรงเรียนอนุบาล 3) สถานที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนใหญ่พบข้อจำกัดด้านสถานที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากบางแห่งไม่มีสถานที่ก่อสร้างต้องใช้สถานที่วัด หรือโรงเรียน ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงได้อย่างเต็มที่ และนอกจากนั้นยังมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณที่จะใช้ในการปรับปรุงอาคาร และ 4) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการตรวจสอบพบว่า นอกจากบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังกล่าวแล้ว ยังมีบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือผู้ปกครองเด็กเล็กที่ให้ความสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ทัศนีย์ นาคุณทรง (2550, หน้า 93-96) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม พบปัญหาดังนี้ 1) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ พบว่า การสรรหาบุคลากรที่มีคุณวุฒิตรงตามลักษณะงานเป็นไปได้ยาก ผู้ดูแลเด็กไม่จบปริญญาตรีด้านการศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารขาดความเข้าใจในด้านการศึกษาและบทบาทหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ให้ความสำคัญด้านการศึกษา ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการศึกษา ผู้ดูแลเด็กมีไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ผู้ประกอบอาหารจัดอาหารไม่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ขาดแม่บ้านทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศาสนา ผู้บริหารศูนย์เดิม (เจ้าอาวาสวัด) ยังไม่มอบอำนาจในการบริหารจัดการให้องค์การบริหารส่วนตำบล 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย พบว่า อาคารสถานที่ไม่แข็งแรง ไม่เป็นสัดส่วน ไม่ได้มาตรฐาน ไม่เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากขาดงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ ห้องน้ำไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่เหมาะสมกับเด็ก มีที่เผาขยะอยู่ใกล้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่มีรั้ว ไม่สะอาด ขาดระบบด้านการรักษาความปลอดภัยสำหรับเด็ก 3) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดรูปแบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน หลักสูตร แนวทางการปฏิบัติ บทบาทการทำงานของครูแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ชัดเจนไม่เป็นแนวทางเดียวกัน วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ การจัดประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กเล็กไม่หลากหลาย และไม่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเล็กให้ครบทุกด้าน และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากชุมชน พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่แต่งตั้งจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่มีบทบาทในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขาดการสนับสนุนจากชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในส่วนของจังหวัดสิงห์บุรี มณฑกา เทียนขาว (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสิงห์บุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอน ด้านงบประมาณ

และด้านการบริหารจัดการ พบว่าสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในขณะที่ปัญหา มีค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสิงห์บุรี เกี่ยวกับตำแหน่งวุฒิการศึกษา และอายุ ไม่แตกต่างกัน แต่ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

จากความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย นโยบายของรัฐบาล รวมทั้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งไม่เคยจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้บริหารขาดความเข้าใจในด้านการศึกษาและบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา เป็นสาเหตุให้ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ไม่มีการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสิงห์บุรี ผลที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลเพื่อนำมาเป็นแนวทางประกอบ การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี ของผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่ง สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ ระยะทางจากที่พักถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นข้อมูลย้อนกลับให้องค์การบริหารส่วนตำบลใช้เป็นกรอบงานในการวางแผนพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานสูงขึ้น
2. เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายกำหนดแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสิงห์บุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2,213 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 91 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 116 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2,006 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี, 2552)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane, 1967, pp.886-887) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 339 คน และจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) น้อยกว่า 30 ปี
- 2) 30 – 40 ปี
- 3) 41 – 50 ปี
- 4) มากกว่า 50 ปี

2.1.3 รายได้ต่อเดือน

- 1) น้อยกว่า 5,000 บาท
- 2) 5,000 – 10,000 บาท
- 3) 10,001 – 20,000 บาท
- 4) 20,000 บาท ขึ้นไป

2.1.4 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ผู้ดูแลเด็ก
- 3) ผู้ปกครองนักเรียน

2.1.5 สถานภาพ

- 1) โสด
- 2) สมรส
- 3) หย่าร้าง
- 4) แยกกันอยู่

2.1.6 ระดับการศึกษาสูงสุด

- 1) ระดับประถมศึกษา
- 2) ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- 3) ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 4) ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 5) สูงกว่าระดับปริญญาตรี

2.1.7 ประเภทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1) ถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม)

- 2) ถ่ายโอนจากกรมการพัฒนาชุมชน
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งเอง

2.1.8 ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

2.1.9 อำเภอที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1) อำเภอเมืองสิงห์บุรี
- 2) อำเภออินทร์บุรี
- 3) อำเภอบางระจัน
- 4) อำเภอดำรงวิทยารบจัน
- 5) อำเภอท่าช้าง
- 6) อำเภอพรหมบุรี

2.1.10 ระยะทางจากที่พักถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1) น้อยกว่า 1 กิโลเมตร
- 2) 1 กิโลเมตร
- 3) 2 กิโลเมตร
- 4) มากกว่า 2 กิโลเมตร

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ด้าน คือ

- 2.2.1 ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ
- 2.2.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย
- 2.2.3 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร
- 2.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความชัดเจน และความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ดังนี้

ปัญหา หมายถึง สภาพที่พบ ข้อขัดข้อง อันเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี

แนวทางการแก้ปัญหา หมายถึง ข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรีให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานการดำเนินงาน หมายถึง ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการทำกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ** หมายถึง มาตรฐานการดำเนินงานด้านบุคลากรและการบริหารจัดการสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ตลอดจนผู้ทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องบริหารจัดการมีสำนัก/กอง หรือ ส่วนการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลในด้านนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. **ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย** หมายถึง มาตรฐานเกี่ยวกับพื้นที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ตั้ง จำนวนชั้นของอาคาร ทางเข้า – ออก และประตูหน้าต่าง ตลอดจนพื้นที่ใช้สอยอื่น ๆ สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวอาคาร เพื่อป้องกันความอันตราย และเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้น

3. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง คุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ เหมาะสมกับคุณลักษณะตามวัย ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดประสบการณ์ และกิจกรรมประจำวัน รวมถึงการจัดโภชนาการสำหรับเด็ก

4. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การกำหนดให้มีการประชุมชี้แจงให้ประชาชน ชุมชนทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นของการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ การจัดให้มีกองทุนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผล รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมจากชุมชน หรือประชาคมในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมภคตำบลที่ได้รับการประกาศยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสมภคตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในเขตพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 33 แห่ง

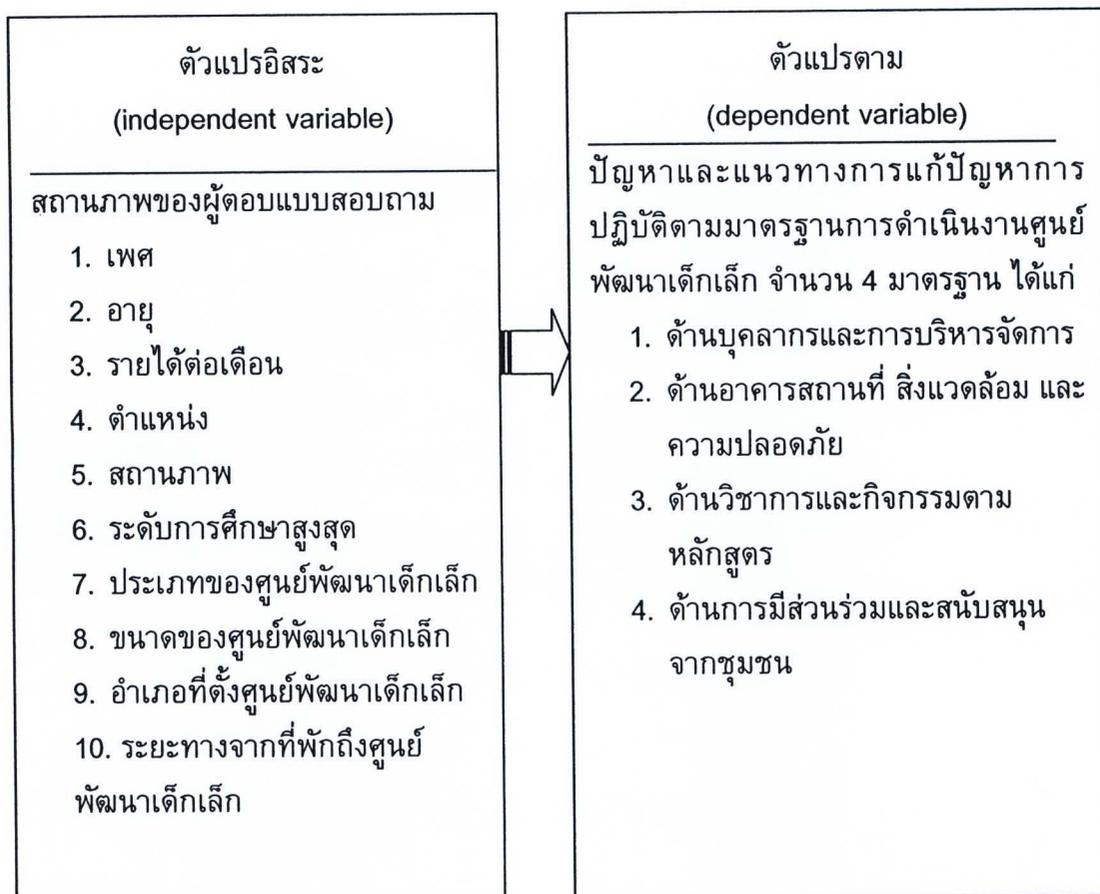
ผู้บริหาร หมายถึง นายกองคการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ดูแลเด็ก หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ดูแลเด็ก เตรียมความพร้อม และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิด (conceptual framework) การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสิงห์บุรีโดยใช้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549, หน้า 2) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่ง สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ ระยะทางจากที่พักถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก